

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Asan/7/2018
Identifikačné číslo spisu: 7015201071
Dátum vydania rozhodnutia: 11.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7015201071.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého. a JUDr. Anny Peťovskej PhD. v právnej veci sťažovateľa: H. Q., bytom K. XX/XX, XXX XX M. W., zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Rudolf Maník, PhD, MBA, MHA-ADVOKÁT s.r.o., so sídlom Masarykova 2, 040 01 Košice, proti žalovanému: Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Košiciach, Kuzmányho 8, 040 01 Košice v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č.: KRPZ-KE-KDI2-72/2015-P zo dňa 31.07.2015, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/121/2015-44 zo dňa 14.11.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/121/2015-44 zo dňa 14. novembra 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom súde

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) zamietol žalobu žalobcu podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP.

2. Podanou žalobou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-KE-KDI2-72/2015-P zo dňa 31.07.2015, ktorým žalovaný ako príslušný odvolací orgán podľa ustanovenia § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) prvostupňové rozhodnutie okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trebišove, vydané pod č.: ORPZ-TV-ODI2-122/2015-P zo dňa 07.05.2015 podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

3. Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného i správneho orgánu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré ich vydaniu predchádzalo v

mediach podanej žaloby a dospel k záveru, že správne orgány postupovali správne a v súlade s platnou právnou úpravou, a preto aj preskúmané rozhodnutie je vecne správne a zákonné. V správnom konaní bol dostatočne zistený skutkový stav veci a na jeho základe bol vyvodený aj správny právny záver, s ktorým sa krajský súd stotožnil. Tieto rozhodnutia zodpovedajú zákonu aj po formálnej stránke. Žalovaný sa dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami vznesenými žalobcom v podanom odvolaní ako to vyplýva z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia žalovaného.

4. Po vyhodnotení dôkazov vykonaných v priebehu správneho konania jednotlivo aj v ich vzájomnej súvislosti správny súd dospel k záveru, že v danom prípade boli tieto dôkazy správnymi orgánmi vyhodnotené správne, pretože z nich jednoznačne vyplýva, že žalobca predmetný priestupok spáchal. Spáchal ho spôsobom, ktorý bol špecifikovaný v jednotlivých rozhodnutiach.

5. Jedinou a zásadnou námietkou obsiahnutou v podanej žalobe žalobcu bola námietka týkajúca sa výšky uloženej sankcie. V danom prípade súd zhodne ako aj odvolací správny orgán konštatoval, že pri ukladaní predmetnej sankcie správny orgán postupoval v súlade s § 12 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) a sankciu žalobcovi uložil v medziach stanoveného sankčného rozpätia v zmysle § 22 ods. 2 písm. f/ zákona o priestupkoch. Správne orgány vo svojich rozhodnutiach v tejto súvislosti zhodne konštatovali, že je vo všeobecnom záujme, aby vodič nevedol vozidlo bez platných dokladov na vedenie a premávku vozidla a na jazdu použil iba vozidlo, ktoré možno prevádzkovať v cestnej premávke, a to s platnou technickou a emisnou kontrolou. V danom prípade bolo nepochybne preukázané, že predmetné vozidlo, ktoré bolo pri cestnej kontrole kontrolované, platnú technickú a emisnú kontrolu nemalo, a to od roku 2014, pričom správne orgány zohľadnili to, že žalobca je dôchodca, prihliadli na jeho majetkovú aj sociálnu situáciu a tiež na to, že je držiteľom vodičského oprávnenia od roku 1969. Za prirážajúcu okolnosť považovali skutočnosť, že v posledných dvoch rokoch mal v evidenčnej karte vodiča tri záznamy o porušení predpisov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky ako to vyplýva z odôvodnenia najmä rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa. Vychádzajúc z týchto skutočností aj podľa názoru súdu bola žalobcovi správnymi orgánmi uložená sankcia v primeranej výške a táto postačuje na zabezpečenie nápravy páchatel'a priestupku. Správne orgány pri ukladaní sankcie, ako to vyplýva z odôvodnenia ich rozhodnutí, ktoré súd považuje za dostatočné, zohľadnili všetky skutočnosti, na ktoré poukazoval žalobca či už v podanom odvolaní alebo v podanej žalobe. Preto krajský súd túto jeho námietku nepovažoval za odôvodnenú.

II.

Kasačná sťažnosť

6. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v postavení žalobcu v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, pričom namietal, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia, ktorým bola žaloba zamietnutá. Mal za to, že správny súd nedostatočne zistil skutkový stav a nesprávne posúdil právny stav veci. Podľa jeho názoru mu bola uložená neprimerane prísna sankcia vo výške 50,- Eur a paušálna náhrada trov konania vo výške 16,- Eur. Žalovaný sa neriadil princípom správnej úvahy, pretože nezohľadnil dodatočné zhojenie porušenia právnej povinnosti zabezpečením platného osvedčenia o technickej a emisnej kontrole, ktoré si vzápätí zabezpečil a v čase rozhodnutia správneho orgánu (t. j. 07.05.2015) nimi už disponoval.

7. Zároveň žalovaný nezohľadnil faktické okolnosti, ktorými sú vyšší vek odvolateľa, existencia vodičského oprávnenia od roku 1969 a skutočnosť, že poberá len starobný dôchodok. Žalovaný neakceptoval ani doterajšiu bezúhonnosť žalobcu, ktorý nemá záznam vo výpise z registra trestov. V danej veci je podľa žalobcu potrebné zohľadniť, že porušenie povinnosti bolo len nepatrnej intenzity a žalobca skutok oľutoval.

8. Okrem toho sa sťažovateľ domnieval, že v jeho prípade bolo porušené právo na spravodlivý proces, keďže do elektronickej schránky jeho právneho zástupcu bolo dňa 01.11.2017 doručené predvolanie na pojednávanie vytyčené na deň 24.10.2017 a dňa 10.11.2017 doručené ďalšie irelevantné predvolanie na pojednávanie vytyčené na deň 12.09.2017, ktorého sa zúčastnil. O vysvetlenie požiadal konajúci súd

podaním zo dňa 13.11.2017, namiesto vysvetlenia zmätočných predvolaní súdu mu bol do elektronickej schránky doručený priamo rozsudok, a to dňa 30.01.2018.

9. Z uvedených dôvodov žiadal rozhodnutie súdu zmeniť, návrhu vyhovieť a priznať sťažovateľovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

10. K podanej kasačnej sťažnosti sa žalovaný nevyjadril.

III.

Konanie pred kasačným súdom

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné zrušiť, nakoľko v konaní rozhodoval nesprávne obsadený súd.

12. Najvyšší súd SR ako príslušný súd podľa ust. § 11 písm. g/ SSP prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 455 SSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s ust. § 452 ods. 1 SSP.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou zo dňa 11.09.2015 osobne podanou na Krajský súd v Košiciach dňa 17.09.2015 domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č.: KRPZ-KE-KDI2-72/2015-P zo dňa 31.07.2015, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku potvrdil rozhodnutie Okresného riaditeľstva PZ v Trebišove, Okresného dopravného inšpektorátu č.: ORPZ-TV-ODI2-122/2015-P zo dňa 07.05.2015. Prvostupňovým rozhodnutím bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona o priestupkoch, ktorého sa dopustil tým, že dňa 04.03.2015 v čase o 13.30 hod. po štátnej ceste II/050211 v obci Malé Ozorovce smerom na obec Veľké Ozorovce viedol osobné motorové vozidlo továrenskej značky Daewoo Nexia ev. č. W kde bol zastavený a kontrolovaný hliadkou Obvodného oddelenia PZ Sečovce, ktorej ku kontrole nepredložil doklady na premávku motorového vozidla, a to osvedčenie o evidencii vozidla, doklad o technickej a emisnej kontrole. Následne bolo zistené, že na jazdu použil vozidlo, ktoré nemožno prevádzkovať v cestnej premávke, keďže nebolo podrobené technickej a emisnej kontrole v stanovenej lehote. Za uvedený priestupok mu bola podľa § 22 ods. 2 písm. f/ zákona o priestupkoch uložená pokuta vo výške 50,- Eur. Krajský súd v Košiciach sudkyňou JUDr. Tamarou Sklenárovou rozhodol rozsudkom č.k. 7S/121/2015-44 zo dňa 14.11.2017 tak, že žalobu zamietol a účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

IV.

Právne predpisy a právne názory kasačného súdu

14. Podľa § 246b ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) pri preskúmaní rozhodnutí a postupov správnych orgánov súdy konajú a rozhodujú v senátoch zložených z predsedu a dvoch sudcov, ak nie je ustanovené inak.

15. Podľa § 246b ods. 2 OSP samosudca koná a rozhoduje

- a) na krajskom súde o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam orgánov verejnej správy podľa tretej hlavy a vo veciach podľa šiestej hlavy tejto časti,
- b) vo veciach, na ktorých prejednanie sú vecne príslušné okresné súdy,
- c) vo veciach, v ktorých to ustanoví zákon.

16. Podľa § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

17. Podľa § 19 ods. 1 SSP správnymi súdmi sú najvyšší súd, krajské sudy a v zákonom ustanovených prípadoch aj okresné sudy.

18. Podľa § 19 ods. 2 SSP správne sudy konajú a rozhodujú v senátoch, ak tento zákon neustanovuje, že rozhoduje sudca alebo predseda senátu. Všetci členovia senátu sú si pri rozhodovaní rovní. Ak koná a rozhoduje sudca, prislúchajú mu práva, ktoré sú inak vyhradené senátu alebo predsedovi senátu.

19. Podľa § 23 ods. 1 SSP na krajskom súde vo veciach správneho súdnictva konajú a rozhodujú sudcovia správneho kolégia v trojčlenných senátoch zložených z predsedu a dvoch sudcov.

20. Podľa § 23 ods. 2 SSP sudca na krajskom súde koná a rozhoduje o

- a) správnych žalobách vo veciach správneho trestania podaných proti rozhodnutiu alebo opatreniu o priestupku,
- b) správnych žalobách v sociálnych veciach,
- c) správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- d) žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy,
- e) žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy.

21. Podľa § 457 ods. 1 SSP ak bola kasačná sťažnosť podaná proti rozsudku krajského súdu, rozhoduje o nej kasačný súd rozsudkom, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Krajský súd v správnom súdnictve zásadne koná a rozhoduje v senáte, tak ako to bolo podľa doterajšej právnej úpravy (§ 246b ods. 1 OSP). Do 30.06.2016 konal a rozhodoval samosudca v presne vymedzených veciach podľa § 246b ods. 2 OSP.

23. V správnom súdnictve s účinnosťou odo dňa 01.07.2016 je sudca na krajskom súde príslušný len na konania, ktoré sú výslovne upravené v § 23 ods. 2 SSP (správne žaloby vo veciach správneho trestania podané proti rozhodnutiu alebo opatreniu o priestupku, správne žaloby v sociálnych veciach, správne žaloby vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia, žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy, žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej správy).

24. Zásada zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Táto zásada je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolani podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber súdov a sudcov „ad hoc“ (m. m. I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07). Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09).

25. Prvoradým účelom základného práva na zákonného sudcu vyplývajúceho z čl. 48 ods. 1 ústavy je zabrániť tomu, aby súd, ktorý má konkrétnu vec prerokovať a rozhodnúť, bol obsadený spôsobom, ktorý by sa dal označiť za svojoľný alebo za účelový (II. ÚS 893/2014).

26. Podľa názoru ústavného súdu ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte (napr. IV. ÚS 116/2011).

27. Ak nie sú naplnené predpoklady na uplatnenie výnimiek zakotvených v ust. § 23 ods. 2 SSP, je skutočnosť, že vo veci rozhodol sudca namiesto senátu, neodstrániteľnou procesnou vadou s dosahom na ústavné právo účastníka na zákonného sudcu, ktorá zakladá dôvod kasačnej sťažnosti pre nesprávne obsadenie súdu a na ktorú musí kasačný súd prihliadnuť ex officio s následkom zrušenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

28. Vzhľadom na uvedené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že prejednanie a rozhodnutie veci pred krajským súdom neprebehlo v zákonom zložení pretože rozhodoval nesprávne

obsadený krajský súd.

29. Toto procesné pochybenie zakladá dôvod pre zrušenie rozhodnutia vydaného nesprávne obsadeným súdom, dajúc do pozornosti, že o nesprávne obsadenie súdu sa jedná aj vtedy, keď namiesto senátu zloženého zo zákonom stanoveného počtu sudcov rozhodne samosudca (tzv. kvantitatívne hľadisko). Krajský súd mal predmetnú vec prejednať v trojčlennom senáte zloženom z predsedu a dvoch sudcov, keďže vec napadla na krajský súd dňa 17.09.2015 za účinnosti OSP.

30. Vzhľadom ku skutočnosti, že vec napadla na Krajský súd v Košiciach za účinnosti OSP, v čase podania žaloby bol na rozhodovanie veci príslušný senát. Takéto obsadenie súdu bolo potrebné dodržať aj za situácie, že rozhodnutie vo veci samej, bolo vydané po 1.7.2016, teda za účinnosti SSP.

31. Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdom v zákonom zložení tvorí jeden zo základných prvkov práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článok 6 ods. 1 Dohovoru). Zákonným súdom je ten súd, ktorý je obsadený v súlade so zákonom.

32. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu dospel k záveru, že konanie je postihnuté takou vadou, ktorá má za následok porušenie práva garantovaného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 6 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd ako i článkom 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

33. Rovnaký právny názor vyplýva aj z rozhodnutia NSS ČR sp.zn. 3Ars 2/2003.

34. Z uvedených dôvodov najvyšší súd kasačnou sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu z úradnej povinnosti postupom podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. e/ SSP zrušil bez toho, aby sa zaoberal dôvodmi kasačnej sťažnosti a vrátil mu vec na ďalšie konanie. V novom konaní vo veci rozhodne krajský súd v senátnom zložení.

35. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

36. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.